

Een positieve groep

De tijd en energie die je de eerste weken van het schooljaar besteedt aan werkvormen die positieve groepsvorming bevorderen verdienen je in de loop van het jaar dubbel en dwars terug. Een groep die niet goed functioneert zal niet of moeilijker tot leren komen. Wanneer je regelmatig een les stil moet leggen omdat er gedoe is in de groep kost dat niet alleen tijd maar vooral veel negatieve energie.

In het begin van het schooljaar zijn werkvormen en spelletjes om elkaar (beter) te leren kennen cruciaal om van een klas een positieve groep te maken. Een groep waarin iedereen zich thuis voelt, zichzelf kan zijn en zich veilig voelt. Hoe beter klasgenoten elkaar kennen hoe makkelijker het wordt om een fijn pedagogisch en veilig klimaat te creëren. Maar ook door het jaar heen blijven deze werkvormen belangrijk om elkaar beter of op een andere manier te leren kennen.

In deze tweede nieuwsbrief kennismakingswerkvormen en hoe je ze inzet in het begin van het schooljaar. Ook een formuliertje waarmee je leerlingen/studenten kunt laten nadenken over wat ze dit schooljaar willen, welke doelen ze zich stellen.

Lucy Reijnen
1 september 2024

Inhoud

- [Werkvormen](#)
- [Tips](#)
- [Bordspel 'Ik zou...'](#)
- [Wat past bij wie?](#)
- [Persoonlijke doelen stellen](#)
- [Spellen](#)
- [Workshop 'Gouden Weken'](#)

Werkvormen

Een nieuwe groep, een nieuwe omgeving kan erg spannend zijn voor leerlingen/studenten. Sommigen vinden het 'leuk spannend' maar anderen kunnen zich erg ongemakkelijk voelen in een nieuwe groep. Soms kun je dat als docent duidelijk zien maar lang niet altijd. Leerlingen/studenten kunnen zich terugtrekken en zichzelf zo onzichtbaar mogelijk maken. Anderen zijn juist erg druk en overschreeuwen zichzelf.

Bij een startende groep (of een bestaande groep die van samenstelling is veranderd) zijn de groepsleden vooral bezig met aftasten of ze wel in de groep passen. Ze zijn bezig met de (ongeschreven) regels van de groep en het verwerven van een eigen plek in deze groep.

Als docent heb je een belangrijke rol. Met een goed doordacht plan van aanpak kun je de basis leggen voor een sterke, goed functionerende groep. Gebruik daarvoor bij voorbeeld [dit werkplan](#) waarin staat wanneer je welke werkvormen of activiteiten het best kunt inzetten.

Werkvormen die competitief zijn kunnen halverwege het school goed werken om studenten/leerlingen te motiveren maar in het begin van het jaar kan competitie de groepsdynamiek negatief beïnvloeden. Soms is een werkvorm best geschikt om een goede sfeer in de groep te krijgen. Maar wanneer je diezelfde werkvorm inzet in de eerste weken van het schooljaar kan diezelfde werkvorm een averechts effect hebben.

Tips

- Pas op met competitie in het begin van het schooljaar daardoor versterk je de 'strijd op de apenrots', het 'spel' om de sociale verhoudingen in de groep duidelijk te krijgen
- Kies spellen en activiteiten waardoor klasgenoten elkaar beter leren kennen
- Let daarbij op dat leerlingen/studenten niet over hun grenzen gaan en persoonlijke zaken delen waar ze achteraf spijt van kunnen krijgen
- Hou het luchtig en kies voor veilige werkvormen die de sfeer verhogen en waarbij iedereen zich prettig voelt
- Zwemmen is geen goede activiteit voor de introductie-periode: in een zwembad is het moeilijk om het groepsgevoel te creëren. Bovendien vindt niet iedereen het prettig om zich in badkleding te laten zien in een 'vreemde' groep
- Kies werkvormen en spellen die bij jou als docent passen en waar je je comfortabel bij voelt. Een nieuwe groep kan ook voor een docent spannend zijn

Nog veel meer werkvormen vind je [HIER](#)

Bordspel 'Ik zou...'

Na de zomervakantie is het van belang om de dynamiek in een groep positief te beïnvloeden. Om iedereen op één lijn te krijgen, om de sfeer positief te beïnvloeden. Om de onderlinge band te versterken en een gevoel van saamhorigheid te creëren zijn dit soort activiteiten nuttig en nodig.

Dit is een eenvoudig bordspel waarbij leerlingen/studenten op niet alledaagse vragen antwoord geven en zo elkaar (nog) beter leren kennen.

Voor de uitgewerkte les en de sjablonen: klik op onderstaande knop:

[Download bordspel](#)

Wat past bij wie?

Allerlei vormen van kennismakingsspelletjes en energizes helpen om van een groep 'losse' individuen een groep te maken.

Elkaar goed leren kennen helpt leerlingen/studenten om hun positie in de groep in te nemen zonder dat er iemand wordt buitengesloten of het gevoel heeft er niet bij te horen.

Groepsbindende werkvormen zorgen ervoor dat het groepsgevoel versterkt wordt. Een gezonde groepsdynamiek zorgt voor veiligheid. En veiligheid is weer een voorwaarde om tot leren te kunnen komen.

Deze werkvorm zet leerlingen/studenten aan om in korte tijd zoveel mogelijk van elkaar te weten te komen.

Voor de uitgewerkte les en de sjablonen klik op onderstaande knop:

[Download 'Wat past bij wie'](#)

Wat past bij wie
Hoe goed ken jij je klas? Zoek zoveel mogelijk klasgenoten die ja kunnen zeggen op de uitspraken en schrijf hiervan de naam op. Hoeveel heb je er goed?

Uitspraken	Namen groepsleden bij wie dit past				
Heeft een huisdier					
Zit op voetbal					
Zit op hockey					
Houdt van lezen					
Zit op TikTok					
Houdt van tekenen					
Houdt van bakken					
Houdt van puzzelen					
Heeft een tatoeage					
Houdt van dieren					
Houdt van dansen					
Houdt van zingen					
Speelt een instrument					
Houdt van (bord)spelletjes					
Houdt van muziek					
Houdt van knutselen					
Houdt van shoppen					
Gaat graag naar vrienden					
Kijkt graag naar sport					
Houdt van carnaval					
Houdt van gym					
Heeft altijd kauwgom					
Heeft vaak honger					

Werkvormen delen velen © Lucy Reijnen Kieresoe 2022

Persoonlijke doelen stellen

Dit stond op de kaart die ik heb uitgekozen:

1. Dit schooljaar ga ik vooral werken aan:
2. Ik heb juist dit kaartje gekozen omdat...
3. Mijn uiteindelijke doel is...
4. Ik ga dit doel bereiken door:
  -
  -
5. Wanneer gaat het al goed?
6. Wanneer ben ik tevreden?
7. Wat ik vandaag ga doen om een stapje dichterbij mijn doel te komen is:

Routines en een vast lesrooster met voorspelbaarheid geven houvast en veiligheid. Pas dan ontstaat er ruimte om te leren én om na te denken over persoonlijke doelen en hoe die te behalen.

Met deze werkvorm staan leerlingen/studenten hierbij bewust stil en formuleren concrete doelen. Waar willen ze aan werken dit schooljaar en waarom is dat voor hen belangrijk?

Het ingevulde werkblad geeft je als docent inzicht en een mooi houvast voor een (mentor)gesprek.

Voor de uitgewerkte les en het sjabloon klik op onderstaande knop:

[Download format persoonlijke doelen](#)

Workshop 'Gouden Weken'

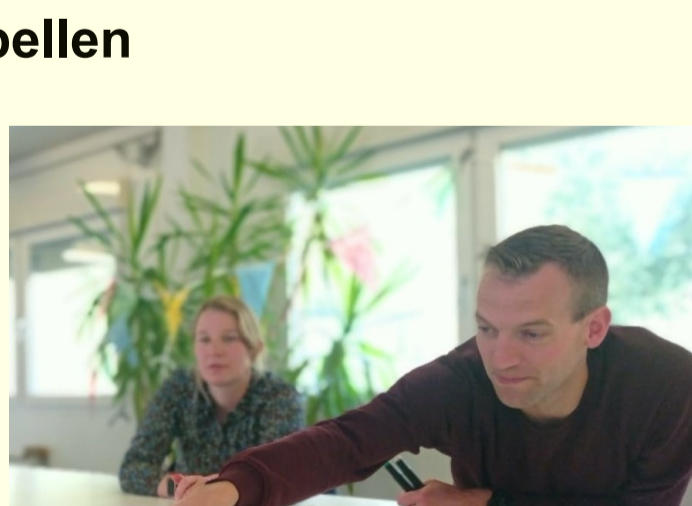

De eerste weken van het schooljaar worden niet voor niets de 'Gouden weken' genoemd. Deze actieve workshop koppelt theorie aan praktijk en krijg je veel praktische tools en actieve werkvormen die direct bruikbaar zijn in de klas.

Opbrengst:

- Inzicht in verschillende theoretische concepten en hoe je deze kunt toepassen en aanpassen in jouw praktijk
- Informatie over de fasen van groepsontwikkeling en wat dat betekent voor de invulling van het mentoruur
- Aanbod van veel bruikbare werkvormen
- Concrete handvatten: de do's en don'ts de eerste periode van het schooljaar
- Blauwdruk voor de invulling van het mentoruur

Spellen

Kieresoe is een platform voor kennisdeling gericht op sociale veiligheid en visievorming waarbij het accent ligt op hoe een groep een positieve groep wordt. Er zijn hiervoor ook spellenpakketten ontwikkeld en uitgebracht.

'Complimentenmemory' bevat een kaartenset met positieve eigenschappen en vaardigheden. Hiermee kan gebouwd worden aan een positief pedagogisch klimaat en een prettige sfeer in een groep. Meer info: **KLIK HIER**

GroepsGedoe 2.0 is gericht op pestpreventie en bevat 74 verschillende stellingen die te maken hebben met de sociale veiligheid in de groep. De stellingen gaan over grensoverschrijdend gedrag, over pesten, over sexting. Meer info: **KLIK HIER**

[Info Workshop](#)

[Info Spellen](#)

Facebook

Twitter

Website

Deze e-mail is verzonden aan {{email}}. • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • Voor een goede ontvangst voegt u info@kieresoe.nl toe aan uw adresboek.

